

**KIMYO FANINI O‘QITISHDA UCHRAYDIGAN ASOSIY MUAMMOLAR VA
ULARNING YECHIMLARI**

*OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI HUZURIDAGI KASBIY
TA’LIM AGENTLIGI BUXORO VILOYATI KASBIY TA’LIM BOSHQARMASI*

G‘IJDUVON TUMAN 2-SON TEXNIKUMI Kimyo fani o‘qituvchisi

Naimova Dilobar Hakim qizi

Annotatsiya : Mazkur maqolada umumta’lim va kasb-hunar ta’lim muassasalarida kimyo fanini o‘qitish jarayonida uchraydigan asosiy muammolar, jumladan, o‘quvchilarning fanga qiziqishining pastligi, tajriba o‘tkazish uchun moddiy-texnik bazaning yetarli emasligi, abstrakt tushunchalarni o‘zlashtirishdagi qiyinchiliklar hamda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanishdagi muammolar tahlil qilinadi. Shuningdek, ushbu muammolarning samarali yechimlari, innovatsion metodlar, axborot texnologiyalaridan foydalanish yo‘llari va o‘qituvchining kasbiy kompetensiyasini oshirish masalalari yoritilgan.

Kalit so‘zlar: kimyo ta’limi, pedagogik muammolar, innovatsion metodlar, tajriba, axborot texnologiyalari, o‘qitish samaradorligi.

Аннотация: В данной статье рассматриваются основные проблемы, возникающие в процессе преподавания химии в общеобразовательных и профессиональных учебных заведениях, такие как низкий интерес учащихся к предмету, недостаточная материально-техническая база для проведения лабораторных работ, сложности в усвоении абстрактных понятий, а также проблемы применения современных педагогических технологий. Также предложены эффективные пути решения данных проблем, инновационные методы обучения, использование информационных технологий и вопросы повышения профессиональной компетентности учителя.

Ключевые слова: химическое образование, педагогические проблемы, инновационные методы, эксперимент, информационные технологии, эффективность обучения.

KIRISH

Bugungi kunda ta’lim tizimida fanlarni o‘qitish jarayonini zamon talablari asosida tashkil etish muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ayniqsa, tabiiy fanlar qatoriga kiruvchi kimyo fani o‘quvchilarda ilmiy dunyoqarashni shakllantirish, atrof-muhitdagi jarayonlarni tushunish va tahlil qilish ko‘nikmalarini rivojlantirishda muhim o‘rin tutadi.

Shu bilan birga, kimyo fanini o‘qitishda bir qator muammolar mavjud bo‘lib, ular ta’lim sifati va samaradorligiga salbiy ta’sir ko‘rsatadi. Mazkur muammolarni aniqlash va ularning yechimlarini ishlab chiqish hozirgi kundagi dolzarb masalalardan biridir.

1. Kimyo fanini o‘qitishda uchraydigan asosiy muammolar

1.1. O‘quvchilarning fanga qiziqishining pastligi

Kimyo fani ko‘plab formulalar, reaksiyalar va nazariy tushunchalarni o‘z ichiga olgani sababli ayrim o‘quvchilar uchun murakkab va zerikarli fan sifatida qabul qilinadi. Natijada o‘quvchilarning darsga bo‘lgan motivatsiyasi pasayadi.

1.2. Moddiy-texnik bazaning yetarli emasligi

Ko‘pgina ta’lim muassasalarida kimyo laboratoriyalari zamonaviy asbob-uskunalar va reaktivlar bilan to‘liq ta’minlanmagan. Bu esa tajriba va amaliy mashg‘ulotlarni to‘liq o‘tkazishga to‘sqinlik qiladi.

1.3. Nazariy va amaliy bilimlar uyg‘unligining yetishmasligi

Ayrim hollarda darslar faqat nazariy ma’lumotlar bilan cheklanib qoladi. Amaliy mashg‘ulotlarning kamligi o‘quvchilarning bilimlarini mustahkamlashga salbiy ta’sir ko‘rsatadi.

1.4. Zamonaviy pedagogik texnologiyalardan kam foydalanish

Ba’zi o‘qituvchilar an’anaviy usullarga ko‘proq tayanib, interfaol metodlar, raqamli texnologiyalar va innovatsion yondashuvlardan yetarlicha foydalanmaydi.

2. MUAMMOLARNING YECHIMLARI

2.1. Interfaol va innovatsion metodlardan foydalanish

“Aqliy hujum”, “Klaster”, “Insert”, “Case-study”, “STEAM” texnologiyasi kabi metodlardan foydalanish o‘quvchilarning darsdagi faolligini oshiradi.

2.2. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish

Virtual laboratoriyalar, animatsiyalar, videodarslar va taqdimotlar yordamida murakkab kimyoviy jarayonlarni tushuntirish osonlashadi.

2.3. Tajriba va amaliy mashg‘ulotlarga e’tiborni kuchaytirish

Oddiy va xavfsiz tajribalarni dars jarayonida ko‘proq qo‘llash orqali o‘quvchilarning fanga bo‘lgan qiziqishini oshirish mumkin.

2.4. O‘qituvchining kasbiy kompetensiyasini oshirish

Doimiy ravishda malaka oshirish kurslarida qatnashish, tajriba almashish va yangi metodlarni o‘rganish o‘qituvchi faoliyatining samaradorligini oshiradi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, kimyo fanini o‘qitishda uchraydigan muammolarni bartaraf etish ta’lim sifatini oshirishning muhim sharti hisoblanadi. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar, axborot-kommunikatsiya vositalari va amaliy mashg‘ulotlardan samarali foydalanish orqali o‘quvchilarning fanga bo‘lgan qiziqishini oshirish va bilimlarini mustahkamlash mumkin. Bu esa kelajakda malakali va raqobatbardosh mutaxassislarni tayyorlashga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Azizxo‘jayeva N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent, 2018.
2. Yo‘ldoshev J.G‘., Usmonov S.A. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. – Toshkent, 2019.
3. Kimyo fanidan davlat ta’lim standarti. – Toshkent, 2021.
4. Internet manbalari: www.edu.uz
5. Kimyo fanini o‘qitish metodikasi bo‘yicha ilmiy maqolalar.

